

Po przeczytaniu – przekaz sąsiadowi

PÓŁMETEK KADENCJI

CO UDAŁO SIĘ ZMIENIĆ NA STARYM MIEŚCIE?

Fot. Mateusz Jaśko

Wstępniak Przewodniczącego

Minęła połowa obecnej kadencji Rady Dzielnicy I Stare Miasto. To dobry moment, żeby na chwilę się zatrzymać i spróbować odpowiedzieć na pytanie, czy przez ten czas udało nam się zrobić coś, co rzeczywiście miało znaczenie dla mieszkańców.

Od początku mieliśmy świadomość, że kompetencje rad dzielnic są ograniczone. Nie podejmujemy najważniejszych decyzji dotyczących Krakowa, nie zarządzamy miejskimi jednostkami i nie dysponujemy budżetem pozwalającym samodzielnie rozwiązać wszystkie lokalne problemy. Możemy jednak zabierać głos, przygotowywać uchwały, korzystać z inicjatywy uchwałodawczej, organizować spotkania z mieszkańcami i konsekwentnie przypominać władzom miasta, że za każdą decyzją dotyczącą organizacji ruchu, miejsc parkingowych czy przestrzeni publicznej stoi codzienne życie konkretnych ludzi.

I z tych możliwości staraliśmy się korzystać. Udało się przywrócić możliwość przejazdu z placu Wolnica w ul. Mostową. Wspólnie z mieszkańcami zablokowaliśmy również projektowany zakaz skrętu w prawo z ul. Rajskiej w ul. Dolnych Młynów. Parking przy ul. Powiśle, którego likwidacji domagaliśmy się w jednym z pierwszych naszych projektów uchwał, ostatecznie zniknął.

Przez wiele miesięcy zabiegaliśmy również o zachowanie dwukierunkowego ruchu na ul. Starowiślnej. Początkowo nasze projekty były odrzucane, ale nie odłożyliśmy sprawy na półkę. Podejmowaliśmy kolejne uchwały, współpracowaliśmy z Radą Dzielnicy II Grzegórzki i konsekwentnie przedstawialiśmy argumenty mieszkańców. Ostatecznie zapadła decyzja, że po remoncie Starowiślna zachowa ruch

dwukierunkowy. To dobry przykład tego, że w sprawach lokalnych warto być konsekwentnym i czasem wracać do tego samego tematu więcej niż jeden raz.

Nie oznacza to oczywiście, że udało się wszystko. W wielu sprawach nasze stanowisko nie zostało uwzględnione, część postulatów nadal czeka na realizację, a przed nami kolejne problemy dotyczące m.in. organizacji ruchu, parkowania, dostępności centrum czy jakości przestrzeni publicznej. Nie każdą sprawę udało się doprowadzić do końca i zapewne nie każdą uda się zakończyć zgodnie z naszymi oczekiwaniami. Tak wygląda praca rady dzielnicy, której rola w dużej mierze polega na przedstawianiu lokalnej perspektywy i konsekwentnym przypominaniu o potrzebach mieszkańców.

Na początku kadencji postanowiliśmy również, że różnice polityczne nie powinny przeszkadzać nam we wspólnej pracy w sprawach dzielnicy. W naszej Radzie są osoby o bardzo różnych poglądach, także na sprawy ogólnomiejskie i państwowe. Po dwóch i pół roku można powiedzieć, że w sprawach lokalnych nadal potrafimy ze sobą rozmawiać i współpracować. I uważam, że warto ten sposób działania utrzymać aż do końca kadencji.

Dziękuję wszystkim Radnym, którzy przez te dwa i pół roku poświęcali swój czas i energię na pracę dla dzielnicy. Dziękuję również mieszkańcom, którzy przychodzą na spotkania, piszą do nas, zgłaszają problemy, dzielą się z nami swoimi uwagami. Bez udziału mieszkańców rada dzielnicy miałaby znacznie utrudnione możliwości skutecznego zabiegania o sprawy lokalne.

Przed nami druga połowa kadencji. Nadal chcemy pilnować spraw lokalnych, słuchać mieszkańców i reagować tam, gdzie zdrowy rozsądek wymaga reakcji. Rada Dzielnicy ma ograniczone kompetencje, ale ostatnie dwa i pół roku pokazały, że warto konsekwentnie z nich korzystać.

Jan Hoffman

Obrona prawoskrętu z ul. Rajskiej w ul. Czarnowiejską: od tej sprawy wszystko się zaczęło

Każda historia ma swój początek. Tak też było z obecną kadencją Rady Dzielnicy I Stare Miasto. Sprawą, która stała się symbolem późniejszych działań IX kadencji Rady była obrona prawoskrętu z ul. Rajskiej w ul. Czarnowiejską.

To właśnie ta sprawa stała się początkiem konsekwentnej walki o interesy mieszkańców Starego Miasta i pierwszym otwartym sprzeciwem Rady Dzielnicy I Stare Miasto wobec polityki transportowej nowych władz Krakowa po objęciu urzędu przez prezydenta Aleksandra Misza.

W 2024 roku, przy okazji przygotowań do przebudowy fragmentu ul. Czarnowiejskiej, przedstawiono projekt zakładający przekształcenie odcinka pomiędzy Alejami Trzech Wieszców a ul. Rajską w ulicę jednokierunkową. W prak-

tyce oznaczało to likwidację możliwości skrętu z ul. Rajskiej oraz całkowitą zmianę układu komunikacyjnego tej części miasta. Projektanci powoływali się przy tym na uchwałę Rady Dzielnicy z poprzedniej kadencji jako uzasadnienie proponowanych zmian. Powoływano się również na konsultacje, w których wzięło udział 10 osób.

Projekt bardzo szybko spotkał się z ogromnym sprzeciwem mieszkańców. Nie chodziło wyłącznie o likwidację jednego skrętu. Mieszkańcy zwracali uwagę, że proponowana organizacja ruchu prowadziłaby do przeniesienia znacznej części ruchu samochodowego na sąsiednie ulice. W ich ocenie poprawa sytuacji w jednym miejscu odbywałaby się kosztem mieszkańców innych części Starego Miasta. Wskazywano przede wszystkim na ulice Czystą, Krupniczą i Skarbową oraz cały układ ulic prowadzących do centrum, gdzie

można byłoby spodziewać się większego natężenia ruchu, hałasu i pogorszenia poziomu bezpieczeństwa.

Zmiana organizacji ruchu mogłaby się skończyć gigantycznymi korkami i brakiem możliwości dojazdu karettek do szpitala przy ul. Skarbowej. Nowa organizacja ruchu byłaby korzystna tylko dla garstki mieszkańców z ul. Dolnych Młynów i niewielkiego fragmentu ul. Czarnowiejskiej. To pod nich była szykowana ta drastyczna dezorganizacja ruchu.

Nowo wybrana Rada Dzielnicy I Stare Miasto nie zgodziła się z takim podejściem. Radni uznali, że wcześniejsza uchwała nie może być wykorzystywana jako argument uzasadniający rozwiązanie, którego nie akceptują mieszkańcy. Podjęto decyzję o uchyleniu uchwały z poprzedniej kadencji, wyraźnie odcinając się od pomysłu likwidacji prawoskrętu i wprowadzenia ruchu jednokierunkowego.

Była to pierwsza tak zdecydowana decyzja nowej Rady Dzielnicy I Stare Miasto. Stało się jasne, że Rada nie będzie bezkrytycznie akceptować projektów przygotowywanych przez magistrat kierowany przez prezydenta Aleksandra Miszałskiego. Każda propozycja miała być oceniana przede wszystkim przez pryzmat interesów mieszkańców Starego Miasta.

Stanowisko mieszkańców oraz Rady Dzielnicy I Stare Miasto przyniosło efekt. Projekt został zmieniony, zachowano ruch dwukierunkowy na ul. Czarnowiejskiej oraz możliwość skrętu z ul. Rajskiej w ul. Czarnowiejską. Tym samym udało się uniknąć zmian, które zdaniem wielu mieszkańców mogłyby pogorszyć funkcjonowanie całej tej części Starego Miasta.

Dzisiaj widać wyraźnie, że była to dużo ważniejsza sprawa niż tylko organizacja ruchu na jednym skrzyżowaniu. To właśnie od niej rozpoczęła się seria działań Rady Dzielnicy I Stare Miasto w obronie interesów mieszkańców. Kolejne batalie dotyczyły Parku Wisławy Szymborskiej, Strefy Czystego Transportu oraz ul. Starowiślnej. Wszystkie miały wspólny mianownik: sprzeciw wobec rozwiązań, które w ocenie Rady i mieszkańców pogarszały jakość życia na Starym Mieście, oraz konsekwentne domaganie się rzeczy-

wistego dialogu i brania pod uwagę głosu lokalnej społeczności.

Z perspektywy czasu można powiedzieć, że obrona prawoskrętu z ul. Rajskiej w ul. Czarnowiejską stała się fundamentem założycielskim IX kadencji Rady Dzielnicy I Stare Miasto i tego, co miało miejsce później. To właśnie wtedy wyznaczono kierunek działań Rady: bezkompromisową obronę interesów mieszkańców oraz gotowość do otwartego sprzeciwu wobec projektów magistratu kierowanego przez prezydenta Aleksandra Miszałskiego, jeżeli w ocenie Rady godziły one w dobro lokalnej społeczności. Kolejne sukcesy: obrona Parku Wisławy Szymborskiej, działania przeciwko Strefie Czystego Transportu czy batalia o ul. Starowiślną były konsekwencją tej samej filozofii działania: najpierw mieszkańcy, później urzędnicze koncepcje.

Tekst i zdjęcia:
Wojciech Jakubowski

Rekordowe inwestycje w edukację i sport. Dzieci i młodzież stały się priorytetem Dzielnicy I Stare Miasto

Jednym z największych osiągnięć pierwszej połowy IX kadencji Rady Dzielnicy I Stare Miasto jest zdecydowana zmiana priorytetów budżetowych. Po wielu latach, w których środki przeznaczone na remonty szkół, przedszkoli i obiektów sportowych nie odpowiadały rzeczywistym potrzebom, obecna Rada postawiła sobie jasny cel: inwestować przede wszystkim w najmłodszych mieszkańców.

Nie są to wyłącznie deklaracje. Potwierdzają to liczby. Punktem odniesienia jest rok 2024. Choć był to już pierwszy rok obecnej kadencji, obowiązywał jeszcze budżet przygotowany przez poprzednią Radę Dzielnicy. Na remonty szkół, przedszkoli i żłobków przeznaczono wówczas 400 tys. zł. Był to poziom, który – wobec ogromnych potrzeb placówek oświatowych – nie pozwalał na prowadzenie szerokiego programu modernizacji. Z tego powodu Rada podjęła decyzję o zwiększeniu go o 376 477 zł, czyli do kwoty 776 477 zł. To niemal dwa razy więcej niż proponowała Rada poprzedniej kadencji.

Już pierwszy budżet przygotowany w całości przez obecną Radę pokazał zupełnie inne podejście. W 2025 roku środki wzrosły do 976 000 zł. Oznaczało to wzrost o blisko 200 tys. zł, czyli o ponad 25 procent w stosunku do budżetu pozostawionego przez poprzednią kadencję.

Prawdziwy przełom nastąpił jednak rok później. W budżecie na 2026 rok Rada Dzielnicy I Stare Miasto przeznaczyła na szkoły i przedszkola 1 511 000 zł, a w trakcie roku kwota ta została jeszcze zwiększona do 1 636 000 zł. Oznacza to, że środki na remonty placówek oświatowych wzrosły ponad dwukrotnie w porównaniu z poziomem odziedziczonym po poprzedniej kadencji.

Co więcej, kierunek ten nie jest jednorazową decyzją. Uchwalony już plan finansowy na 2027 rok przewiduje

przeznaczenie aż 1 905 000 zł na szkoły i przedszkola. To najwyższa kwota w historii Dzielnicy I Stare Miasto przeznaczona na ten cel.

Liczy mówią same za siebie:

Rok	Nakłady na szkoły i przedszkola
2024	400 000 zł (po zmianach 776 477 zł)
2025	976 000 zł
2026	1 511 000 zł (po zmianach 1 636 000 zł)
2027 (plan)	1 905 000 zł

W ciągu trzech kolejnych budżetów rocznych nakłady wzrosły z 776 tysięcy do 1 miliona 905 tysięcy zł. To wzrost o 1 128 523 zł, czyli o 145 procent.

Za tymi liczbami kryją się konkretne inwestycje. Remontowane są sale lekcyjne i gimnastyczne, modernizowane instalacje elektryczne i wodno-kanalizacyjne, odnawiane sanitariaty, świetlice i jadalnie, powstają nowe place zabaw, poprawiane jest bezpieczeństwo budynków, a szkoły oraz przedszkola otrzymują nowoczesne wyposażenie. Korzystają z tego praktycznie wszystkie placówki oświatowe znajdujące się na terenie Dzielnicy I Stare Miasto.

Równolegle zwiększane są środki na sport dzieci i młodzieży. Rada dofinansowuje działalność Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego „Kraków Zachód”, wspiera Klub Sportowy Nadwiślan Kraków, organizuje zawody szkolne, turnieje, zajęcia rekreacyjne oraz doposaża placówki w sprzęt sportowy. Dzięki temu inwestycje nie kończą się na murach szkół, lecz obejmują również rozwój aktywności fizycznej najmłodszych mieszkańców.

To wszystko pokazuje, że w Dzielnicy I Stare Miasto nastąpiła wyraźna zmiana myślenia o budżecie. Jeszcze kilka lat temu środki pozwalały przede wszystkim reagować na najpilniejsze awarie i wykonywać pojedyncze remonty. Dziś możliwe jest planowanie kompleksowych modernizacji, realizacja większych inwestycji oraz konsekwentne podnoszenie standardu placówek oświatowych.

Budżet przestał służyć wyłącznie „gaszeniu pożarów”. Stał się narzędziem rzeczywistego rozwoju.

Największym beneficjentem tej zmiany są dzieci i młodzież. To właśnie one korzystają z bezpieczniejszych, nowocześniejszych i lepiej wyposażonych szkół, przedszkoli oraz obiektów sportowych. Rekordowe środki przeznaczane na edukację nie są przypadkiem – są świadomym wyborem obecnej Rady Dzielnicy I, która uznała, że inwestowanie w najmłodszych mieszkańców jest najlepszą inwestycją w przyszłość Starego Miasta.

Text i zdjęcie:

Monika Bętkowska

Przewodnicząca Komisji Edukacji i Sportu
Rady Dzielnicy I Stare Miasto

Wyremontowane boiska

Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 22
im. mjr. Henryka Sucharskiego przy ul. Chmielowskiego 1

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i seniorów. Potrzeby mieszkańców naprawdę stały się priorytetem

Jednym z najbardziej wymiernych efektów IX kadencji Rady Dzielnicy I Stare Miasto jest radykalne zwiększenie środków na wsparcie osób z niepełnosprawnościami. To nie są deklaracje ani hasła: zmianę najlepiej pokazują kolejne budżety.

W 2024 roku, w budżecie przygotowanym jeszcze przez poprzednią kadencję, na Dzielnicowy Program Wspierania Osób Niepełnosprawnych zapisano **133 800 zł**. Obecna Rada zaczęła tę kwotę systematycznie zwiększać:

Rok	Środki
2024	133 800 zł
2025	187 000 zł
2026	289 000 zł
2027 (plan)	338 000 zł

W ciągu trzech lat oznacza to wzrost aż o **152,6 proc.** W 2027 roku na program przeznaczymy więc ponad dwa i pół raza więcej niż w budżecie, z którym rozpoczynaliśmy kadencję. Łącznie w czterech budżetach to **947 800 zł** – **niemal milion złotych**.

Rejs edukacyjno-rekreacyjny dla seniorów pod hasłem „Bezpiecznie nad wodą”, fot. Marek Korczak

Dostrzec tych, których potrzeby zbyt często pozostają na drugim planie

Za tymi liczbami stoi przede wszystkim zmiana podejścia. Osoby z niepełnosprawnościami i seniorzy muszą mieć możliwość pełnego uczestnictwa w życiu naszej dzielnicy. Dlatego Rada nie ograniczyła się do pojedynczych przedsięwzięć, ale z roku na rok zwiększa skalę wsparcia.

Pieniądze trafiają tam, gdzie są naprawdę potrzebne: na likwidację barier architektonicznych, dostosowywanie wejść

i sanitariatów, poprawę bezpieczeństwa, wyposażenie placówek, terapię, integrację i projekty społeczne.

Szczególną rolę odgrywa wsparcie domów pomocy społecznej, w których znaczną część mieszkańców stanowią seniorzy i osoby wymagające codziennej pomocy. W planie na 2027 rok znajdują się m.in. inwestycje w Dom Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów i Dom Pomocy Społecznej przy ul. Krakowskiej, działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wsparcie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 4.

338 tys. zł to nie wszystko. Część inwestycji poprawiających dostępność znajduje się w innych działach budżetu. Przykładem jest kolejne 200 tys. zł na remont sanitariatów w Szkole Podstawowej nr 1 wraz z dostosowaniem ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Budżet najlepiej pokazuje priorytety

Można wiele mówić o solidarności i dostępności. My postanowiliśmy przede wszystkim przeznaczać na nie konkretne pieniądze.

133,8 tys. zł → 187 tys. zł → 289 tys. zł → 338 tys. zł.

To jedna z liczb najlepiej pokazujących zmianę, jaka dokonała się w tej kadencji. Ponad 152 procent wzrostu względem 2024 roku i niemal milion złotych w czterech kolejnych budżetach.

Bo dobra dzielnica to taka, która dostrzega potrzeby wszystkich mieszkańców, zwłaszcza tych, którzy ze względu na wiek, niepełnosprawność czy ograniczoną mobilność potrzebują naszego wsparcia najbardziej.

Marek Korczak
Przewodniczący Komisji Polityki
Społecznej, Seniorów i Zdrowia
Rady Dzielnicy I Stare Miasto

„Koncert od serca 2025” w DPS Helclów, fot. pracownicy DPS

Park Jalu Kurka – czas skończyć z zaniedbaniem

Park Jalu Kurka to jedno z największych i najbardziej wartościowych założeń parkowych w centrum Krakowa. Niestety od lat jego potencjał pozostaje niewykorzystany. Brakuje kompleksowej rewitalizacji, odpowiedniej infrastruktury oraz skutecznego nadzoru nad bezpieczeństwem i porządkiem.

Już na początku IX kadencji Rada Dzielnicy I Stare Miasto uznała Park Jalu Kurka za jeden ze swoich priorytetów. Radni zwracali uwagę, że mieszkańcy oczekują nie tylko uporządkowania zieleni, ale przede wszystkim przywrócenia temu miejscu funkcji bezpiecznego parku rodzinnego.

Problemem pozostaje nie tylko zły stan części infrastruktury. Mieszkańcy od lat zgłaszają problemy z porządkiem publicznym, spożywaniem alkoholu, aktami wandalizmu oraz zachowaniami wymagającymi częstych interwencji policji i straży miejskiej. Park, który powinien być miejscem wypoczynku, zbyt często staje się miejscem uciążliwym dla okolicznych mieszkańców.

Dlatego 20 grudnia 2024 r. Rada Dzielnicy I Stare Miasto przyjęła uchwałę nr XVIII/155/2024, w której zwróciła się do Prezydenta Miasta Krakowa i Rady Miasta Krakowa

o zabezpieczenie dodatkowych środków na kompleksową rewitalizację zieleni, zaprowadzenie porządku, czystości i poprawę bezpieczeństwa w Parku Jalu Kurka. Był to wyraźny sygnał, że dalsze odkładanie tej inwestycji jest nie do zaakceptowania. Na razie zapanowała cisza, ale może nowy Prezydent Krakowa spojrzy na park łaskawszym okiem niż poprzednik.

Rada Dzielnicy I Stare Miasto konsekwentnie podkreśla, że Park Jalu Kurka zasługuje na taką samą troskę jak inne reprezentacyjne tereny zielone Krakowa. Rewitalizacja nie może ograniczać się do doraźnych prac porządkowych. Potrzebny jest kompleksowy program obejmujący odnowę zieleni, nowe elementy małej architektury, poprawę oświetlenia, zwiększenie bezpieczeństwa oraz stworzenie przestrzeni, z której mieszkańcy będą mogli korzystać każdego dnia.

Park Jalu Kurka pozostaje jednym z najważniejszych wyzwań drugiej połowy IX kadencji. Rada Dzielnicy I Stare Miasto zapowiada dalsze działania, aby doprowadzić do rozpoczęcia długo oczekiwanej rewitalizacji i przywrócić temu miejscu rangę, na jaką zasługuje.

Tekst i zdjęcie: **Piotr Batko**

Fot. Magdalena Skrzyszowska

Galeria Floriańska 22 zaprasza na kolejną prezentację malarstwa artysty, związanego od urodzenia z Dzielnicą I Stare Miasto – Władysława Szyszki, czyli popularnego Pampla. Wernisaż wystawy pt. „Status quo”, połączony z występem Barbary Stępnia-Wilk, odbył się 1 września.

Prace artysty to idealne lekarstwo na jesienną chandrę. Władysław Szyszko od lat konsekwentnie rozwija swój charakterystyczny, pełen humor styl, a grono jego wielbicieli (lub raczej wielbicielek) wciąż rośnie. Wystawa jest czynna do końca września, codziennie w godzinach od 10 do 18 (także w niedziele i święta). Twórca osobiście dyżuruje w galerii, opowiadając zwiedzającym anegdoty i dowcipy. „Status quo” to ciekawa propozycja dla wszystkich, którzy chcą zobaczyć sztukę lekką i pełną dystansu.

Park Wiślawy Szymborskiej: Rada Dzielnicy I Stare Miasto zablokowała zabudowę

Jedną z najgłośniejszych spraw pierwszej połowy IX kadencji była obrona Parku im. Wiślawy Szymborskiej przed planowaną zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, która miała umożliwić budowę znacznie większego pawilonu Fundacji Wiślawy Szymborskiej, kierowanej przez sekretarza Noblistki Michała Rusinka.

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Rejon ulicy Rajskiej” był efektem wieloletnich prac i kompromisu wypracowanego wspólnie z mieszkańcami. Projekt przedstawiony przez Prezydenta Miasta Krakowa zakładał rozpoczęcie procedury zmiany planu, obejmującej m.in. zwiększenie dopuszczalnej wysokości zabudowy oraz ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Celem tych zmian było stworzenie odpowiednich warunków do realizacji nowego Pawilonu Wiślawy Szymborskiej.

Rada Dzielnicy I Stare Miasto od początku jednoznacznie sprzeciwiła się tym planom. Na 29 kwietnia 2025 r. zwołano **nadzwyczajną sesję bezpośrednio w Parku im. Wiślawy Szymborskiej**, podkreślając w ten sposób rangę sprawy oraz znaczenie głosu mieszkańców.

Podczas sesji Rada przyjęła uchwałę, w której zaapelowała do Prezydenta Miasta Krakowa o wycofanie projektu uchwały dotyczącej przystąpienia do sporządzenia nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz zwróciła się do Rady Miasta Krakowa o odrzucenie projektu. W uzasadnieniu wskazano, że obowiązujący plan miejscowy jest efektem wieloletniego kompromisu, a proponowane zmiany prowadziłyby do zwiększenia zabudowy kosztem zieleni.

Rada Dzielnicy I Stare Miasto konsekwentnie stała na stanowisku, że park powinien pozostać przede wszystkim terenem zieleni służącym mieszkańcom, a nie miejscem kolejnej inwestycji kubaturowej. Radni podkreślali, że nie ma zgody na zabudowywanie przestrzeni, o którą mieszkańcy – na czele z prof. Moniką Bogdanowską – walczyli przez wiele lat.

Determinacja mieszkańców, stanowisko Rady Dzielnicy I Stare Miasto oraz szeroka debata publiczna przyniosły efekt. W maju 2025 r. były prezydent Krakowa Aleksander Miszański wycofał projekt uchwały dotyczący sporządzenia nowego planu miejscowego, przyznając, że park nie powinien być dodatkowo zabudowywany. W rezultacie nie doszło do rozpoczęcia procedury planistycznej, która miała umożliwić realizację większego pawilonu.

Sprawa Parku Wiślawy Szymborskiej pokazała, że zdecydowane stanowisko Rady Dzielnicy I Stare Miasto oraz aktywność mieszkańców mogą skutecznie wpłynąć na decyzje dotyczące przyszłości jednej z najcenniejszych przestrzeni publicznych Starego Miasta.

Krakowski „niedasizm” na dwóch kółkach. Rekordziści stoją w jednym miejscu nawet 9 lat

Porządek w przestrzeni publicznej to nie tylko wielkie inwestycje, remonty ulic czy nowe nasadzenia. Czasami o jakości zarządzania miastem świadczą rzeczy znacznie prostsze. Jedną z nich jest odpowiedź na banalne pytanie: jak długo powinno trwać usunięcie z ulicy ewidentnie porzuconego, zardzewiałego roweru? Miesiąc? Rok? Dwa lata?

W Krakowie rekordzista stoi w jednym miejscu co najmniej 9 lat. Przez ten czas zmienili się dwukrotnie prezydenci, wreszcie zwolniono szkodliwego dla krakowian dyrektora, zmienili się urzędnicy i kadencje samorządu. Powstają nowe strategie, regulaminy i procedury. A rowerowy wrak nadal stoi w tym samym miejscu. Trudno o lepszy symbol krakowskiego „niedasizmu”.

Porzucone rowery zajmują miejsca potrzebne osobom rzeczywiście korzystającym z jednośladów i zwyczajnie szpecą przestrzeń publiczną. Problem szczególnie razi na Starym Mieście, gdzie każdy fragment przestrzeni jest niezwykle cenny, a centrum powinno być wizytówką Krakowa.

Ponad 1000 zgłoszonych wraków

Problem nie jest marginalny. Autor obywatelskiej akcji zgłosił już miejskim służbom ponad 1000 porzuconych ro-

werów i rowerowych wraków. Ponad tysiąc zgłoszeń!!! Nie mówimy więc o kilku zapomnianych jednośladach czy jednym stojaku. To zjawisko występujące w całym Krakowie, również w jego ścisłym centrum.

Niektóre ze zgłoszonych rowerów znikają, inne miesiącami czekają na usunięcie. Są też przypadki, które potrafią pozostawać w tych samych miejscach przez wiele lat. **Rekordziści: nawet dziewięć.**

Trudno jednocześnie zachęcać mieszkańców do korzystania z rowerów i akceptować sytuację, w której

stojaki miesiącami czy latami zajmują zardzewiałe, zdekompletowane jednoślady, z których od dawna nikt nie korzysta. Przy ponad 1000 zgłoszonych wraków trudno już mówić o jednostkowych przypadkach. To problem systemowy.

„Monumenty krakowskiego niedasizmu”

Bezradność procedur doczekała się w końcu odpowiedzi mieszkańców. I była to odpowiedź wyjątkowo krakowska: pełna ironii. Na porzuconych rowerach zaczęły pojawiać się satyryczne tabliczki stylizowane na urzędowe komunikaty. Rowery otrzymały własne nazwy: „Botaniczny monument biurokracji”, „Dublet krakowskiego niedasizmu”, „Kleparski monument biurokracji” czy „Stanowisko monitoringu nadzorczego wojewody”.

Można się z tego śmiać. Problem w tym, że za żartem kryje się poważne pytanie o sprawność funkcjonowania miasta. Satyryczne kartki zrobiły bowiem to, czego przez długi czas nie potrafiły zrobić procedury: **zwróciły uwagę na problem.**

Procedura jest. Wrak też jest

I właśnie tutaj dochodzimy do sedna krakowskiego „niedasizmu”. Jeden podmiot lokalizuje i ewidencjonu-

je rower. Kolejny musi zweryfikować możliwość jego usunięcia. Następny zajmuje się samym usunięciem. Zarząd Transportu Publicznego prowadzi bazę wraków tworzoną podczas kontroli terenowych oraz na podstawie zgłoszeń mieszkańców. Procedura istnieje. Jednostki istnieją. Baza istnieje. Zgłoszenia istnieją. Tylko wrak nadal stoi – czasami miesiąc, czasami rok, czasami kilka lat. A rekordziści – nawet dziewięć.

Z perspektywy mieszkańca nie ma większego znaczenia, pomiędzy iloma jednostkami miejskimi krąży sprawa. Jeśli zgłoszony rower jest ewidentnie porzucony i po przeprowadzeniu wymaganej procedury można go usunąć, mieszkaniowiec ma prawo oczekiwać, że nastąpi to sprawnie.

Rowerzysta też potrzebuje wolnego stojaka

Cała sytuacja pokazuje również paradoks miejskiej polityki rowerowej. Z jednej strony władze Krakowa przeznaczają kolejne fragmenty przestrzeni na infrastrukturę rowerową i zachęcają mieszkańców do wyboru dwóch kółek. Z drugiej: miasto nie potrafi wystarczająco szybko uwolnić przestrzeni publicznej od rowerowych wraków. A przecież usuwanie porzuconych jednośladów jest działaniem właśnie na rzecz rowerzystów. Każdy wrak przypięty przez miesiąc lub

lata do stojaka oznacza jedno miejsce mniej dla osoby, która rzeczywiście przyjechała rowerem do pracy, szkoły, sklepu czy domu. Nie potrzeba tutaj kolejnej wielkiej strategii transportowej. Potrzeba sprawnej, przejrzystej procedury i jasno określonej odpowiedzialności. Po prostu jednostki odpowiedzialne za ten stan rzeczy powinny wziąć się do pracy!!!

Stare Miasto nie może być magazynem wraków

Dla Rady Dzielnicy I Stare Miasto sprawa ma szczególne znaczenie. Stare Miasto jest przestrzenią intensywnie wykorzystywaną przez mieszkańców, przedsiębiorców i odwiedzających Kraków. Jednocześnie liczba miejsc na stojakach rowerowych jest ograniczona. Nie ma żadnego powodu, aby część tej infrastruktury była miesiącami czy latami zajmowana przez porzucone jednoślady. Ten pozornie drobny problem wpisuje się więc w znacznie szerszą kwestię, która wielokrotnie powracała w pierwszej połowie IX kadencji: miasto powinno przede wszystkim sprawnie rozwiązywać codzienne problemy mieszkańców.

Można tworzyć kolejne procedury, regulaminy, wykazy i bazy danych. Można przerzucać dokumenty pomiędzy jednostkami i tłumaczyć mieszkańcom, dlaczego czegoś jeszcze nie udało się zrobić. Ostatecznie liczy się

jednak efekt. Wrak został zgłoszony. Miasto go sprawdziło. Spełnia przesłanki do usunięcia, więc powinien zniknąć ze stojaka. Proste? Jak widać nie dla ZTP!

Bo jeżeli do usunięcia kawałka zardzewiałego żelastwa potrzeba więcej czasu niż do zrealizowania poważnej miejskiej inwestycji, to problemem nie jest już sam rower. Problemem jest system. Kraków naprawdę nie potrzebuje kolejnych „monumentów biurokracji”. Potrzebuje miasta, które w prostych sprawach po prostu działa.

Franciszek Łukasz
fot. Przemysław Docieklivy

Starowiślna: największa batalia pierwszej połowy kadencji

Przebudowa ul. Starowiślniej była bez wątpienia najważniejszą sprawą, jaką zajmowała się Rada Dzielnicy I Stare Miasto w pierwszych dwóch i pół roku IX kadencji.

Przygotowany przez władze miasta projekt zakładał nie tylko przebudowę torowiska i infrastruktury podziemnej, ale również radykalną zmianę organizacji ruchu. Najbardziej kontrowersyjnym elementem było wprowadzenie ruchu jednokierunkowego dla samochodów na ul. Starowiślniej. Rozwią-

zanie to spotkało się z ogromnym sprzeciwem mieszkańców, przedsiębiorców oraz Rady Dzielnicy I, którzy wskazywali, że znacząco pogorszy ono dostępność komunikacyjną Kazimierza i Starego Miasta.

Rada Dzielnicy I Stare Miasto od początku stanęła po stronie mieszkańców. W lutym 2025 roku przyjęła uchwałę wzywającą do przeprowadzenia ponownych konsultacji społecznych, wskazując, że wcześniejsze konsultacje prowadzone w czasie pandemii COVID-19 nie zapewniły mieszkańcom rzeczywistego wpływu na

planowaną inwestycję. Następnie skierowała do Rady Miasta Krakowa inicjatywę uchwałodawczą i w kolejnych miesiącach podejmowała następne uchwały, konsekwentnie domagając się utrzymania ruchu dwukierunkowego na ul. Starowiślniej.

Przez wiele miesięcy przedstawiciele ówczesnych władz miasta przekonywali, że od projektu nie można już odstąpić. W debacie publicznej podnoszono argumenty dotyczące zaawansowania przygotowań, podpisanych umów oraz pozyskanego dofinansowania, sugerując, że zmiana decyzji nie jest już możliwa.

Przełom nastąpił po referendum, w wyniku którego odwołany został prezydent Aleksander Miszański. Pre-

mier wyznaczył Stanisława Kracika na komisarza Miasta Krakowa, który po przeanalizowaniu projektu podjął decyzję o odejściu od dotychczasowej koncepcji. Zamiast kosztownej przebudowy zdecydowano o wykonaniu remontu ul. Starowiślniej z zachowaniem obecnego, dwukierunkowego układu komunikacyjnego. Oznacza to rezygnację z planowanego ruchu jednokierunkowego, przy jednoczesnym remoncie torowiska oraz zachowaniu możliwości wprowadzenia rozwiązań poprawiających dostępność przystanków i estetykę ulicy. Miasto poinformowało również, że środki planowane wcześniej na przebudowę mają zostać wykorzystane na zakup nowych tramwajów.

Sprawa Starowiślniej pokazała, że nawet inwestycje przedstawiane jako przesądzone mogą zostać zweryfikowane, jeśli przemawiają za tym ważne argumenty i oczekiwania mieszkańców. Konsekwentne działania Rady Dzielnicy I Stare Miasto, liczne uchwały, inicjatywa uchwałodawcza oraz aktywność mieszkańców sprawiły, że projekt forsowany przez poprzednie władze miasta został ostatecznie zastąpiony rozwiązaniem uwzględniającym najważniejsze postulaty lokalnej społeczności. Dla Rady Dzielnicy I Stare Miasto było to jedno z najważniejszych osiągnięć pierwszej połowy IX kadencji.

Tekst i zdjęcie:
Tomasz Misztalski

Podczas gdy mieszkańcy Krakowa od miesięcy słyszą o konieczności zaciskania pasa, rosnącym zadłużeniu miasta, kolejnych podwyżkach i ograniczaniu wydatków, magistrat zorganizował huczne obchody 35-lecia Dzielnic Miasta Krakowa.

Najpierw planowano kosztowną galę jubileuszową. Po fali krytyki zmieniono jedynie formułę. Zamiast gali pojawił się festyn z koncertami, sceną, atrakcjami i rozbudowaną oprawą promocyjną.

Jedną z nielicznych, a być może jedyną Radą Dzielnicy w Krakowie, która od początku konsekwentnie

sprzeciwiała się wydawaniu publicznych pieniędzy na takie obchody, była Rada Dzielnicy I Stare Miasto.

Już 28 sierpnia 2025 roku radni przyjęli uchwałę wyrażającą zdecydowany sprzeciw wobec organizacji kosztownej gali jubileuszowej. Jednocześnie odmówili przekazania 15 tys. zł z budżetu Dzielnicy I Stare Miasto na ten cel. W uchwale wskazano, że pieniądze powinny zostać przeznaczone na cele społeczne, w szczególności na wsparcie krakowskich placówek onkologicznych, a nie na jubileuszowy bankiet.

Można było oczekiwać, że ten głos rozsądku zostanie wysłuchany. Tak się jednak nie stało. Zrezygnowano jedy-

nie z gali, zastępując ją dużym wydarzeniem plenerowym.

Dlatego 23 czerwca 2026 roku Rada Dzielnicy I Stare Miasto ponownie powiedziała „nie”, przyjmując kolejną uchwałę. Radni wskazali na trudną sytuację finansową Krakowa, wysokie zadłużenie miasta, kolejne podwyżki oraz ograniczanie wydatków na potrzeby mieszkańców. Podkreślili, że jubileusz powinien mieć charakter skromny, symboliczny i godny, a nie festynowy, a organizowanie takich wydarzeń jest przejawem nieodpowiedzialnego i nieracjonalnego gospodarowania środkami publicznymi.

Najbardziej uderza jednak kontrast. Z jednej strony mieszkańcy wciąż słyszą o konieczności oszczędności i braku pieniędzy na wiele miejskich potrzeb. Z drugiej – znajdują się środki na koncerty, scenę i jubileuszową oprawę. Trudno nie postawić pytania, czy właśnie takie powinny być dziś priorytety Krakowa.

Rada Dzielnicy I Stare Miasto nie ograniczyła się do krytyki. Najpierw odmówiła przekazania 15 tys. zł na organizację gali, a gdy zmieniono ją w festyn – ponownie zaprotestowała. Nasza Dzielnica nie dołożyła ani złotówki do organizacji tych obchodów i dwukrotnie, w odstępie niespełna roku, formalnie sprzeciwiała się wydawaniu publicznych pieniędzy na ten cel.

Wojciech Jakubowski

Skład zarządu Rady Dzielnicy I Stare Miasto w kadencji 2023–2028

**Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy I Stare Miasto:**

Jan Hoffman

Kontakt:
hoffman.staremiasto@gmail.com

Wiceprzewodniczący:

Rafał Nowak

Kontakt:
rnowak.staremiasto@interia.pl,
tel. 794-011-011

Członek Zarządu:

Monika Bieniek

Kontakt:
monika.bieniek642@gmail.com

Członek Zarządu:

Olgierd Sęczek

Kontakt: olgierdseczek@o2.pl,
tel. 698 990 075

Członek Zarządu:

Grażyna Świat

Kontakt:
grazynaswiat35@gmail.com

W ramach rady działają też komisje problemowe:

**Komisja Architektury, Zieleni
i Innowacji**

Przewodniczący: Marcin Orski

Kontakt:
orski.marcin@gmail.com,
tel. 692-915-494

Komisja Edukacji i Sportu

Przewodnicząca:

Monika Bętkowska

Kontakt:
monika.betkowska@gmail.com,
tel. 696 43 80 30

**Komisja Praworządności
i Porządku Publicznego**

Przewodniczący: Michał Zawada

Kontakt:
michal.zawada.dzielnica1@gmail.com,
tel. 507 300 526

**Komisja Komunikacji
Społecznej i Promocji**

Przewodniczący:

Wojciech Jakubowski

Kontakt:
wojciech-jakubowski@wp.pl,
tel. 603 386 779

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący:

Piotr Batko

Kontakt:
rada@dzielnica1.krakow.pl

**Komisja Kultury
i Dziedzictwa
Kulturowego**

Przewodniczący:

Maciej Szubra

Kontakt:
maciej.szubra@onet.eu,
tel. 602 605 305

**Komisja Spraw
Społecznych,
Seniorów i Zdrowia**

Przewodniczący:

Marek Korczak

Kontakt:
marekkorczak1@gmail.com,
tel. 518 550 021

Bezpieczeństwo ruchu i organizacja komunikacji: Stare Miasto mówi „dość”

Jednym z najczęściej powracających tematów pierwszej połowy IX kadencji Rady Dzielnicy I Stare Miasto była organizacja ruchu. Niemal każda większa zmiana wprowadzana przez Zarząd Dróg Miasta Krakowa wywoływała liczne kontrowersje i spotykała się z reakcją mieszkańców oraz Rady.

W ocenie Rady Dzielnicy I Stare Miasto polityka transportowa prowadzona przez magistrat kierowany przez prezydenta Aleksandra Miszańskiego oraz Zarząd Transportu Publicznego pod kierownictwem Łukasza Franka zbyt często koncentrowała się na ograniczaniu ruchu samochodowego i preferowaniu ruchu rowerowego, bez wystarczającej analizy skutków dla mieszkańców oraz lokalnego układu komunikacyjnego.

Rada Dzielnicy I Stare Miasto wielokrotnie podkreślała, że hierarchia w przestrzeni miejskiej powinna wyglądać inaczej. Na pierwszym miejscu powinno znajdować się bezpieczeństwo pieszych, następnie sprawnie funkcjonująca komunikacja zbiorowa, później ruch samochodowy zapewniający mieszkańcom dostęp do domów, miejsc pracy i usług, a dopiero kolejnym elementem powinien być rozwój infrastruktury rowerowej. Zdaniem Rady rozwój ruchu rowerowego nie może odbywać się kosztem pogorszenia warunków życia mieszkańców i zakłócania funkcjonowania komunikacji.

Takie podejście było widoczne przy wielu inwestycjach i zmianach organizacji ruchu. Kontrowersje budziły m.in.:

- wyznaczanie kontrapasów rowerowych w miejscach, gdzie – zdaniem mieszkańców – nie poprawiały bezpieczeństwa, a ograniczały przepustowość ulic,

- zamknięcie ul. Mostowej dla ruchu samochodowego,
- likwidacja pasa ruchu na ul. Grzegorzeckiej na potrzeby infrastruktury rowerowej,
- kolejne ograniczenia w centrum miasta wprowadzane bez przedstawienia kompleksowej wizji funkcjonowania całego układu komunikacyjnego.

Rada Dzielnicy I Stare Miasto konsekwentnie zwracała uwagę, że każda zmiana organizacji ruchu powinna być poprzedzona rzetelnymi analizami oraz rzeczywistymi konsultacjami z mieszkańcami. Wielokrotnie wskazywano, że nie można poprawiać warunków dla jednej grupy użytkowników dróg kosztem pogorszenia sytuacji pozostałych.

Stanowisko Rady nie było sprzeciwem wobec rozwoju infrastruktury rowerowej. Radni podkreślali jednak, że rozwiązania należy projektować z poszanowaniem potrzeb wszystkich użytkowników przestrzeni miejskiej. Dobra polityka transportowa nie polega na przeciwstawianiu pieszych, rowerzystów, pasażerów komunikacji miejskiej i kierowców, lecz na szukaniu rozwiązań, które zapewnią bezpieczeństwo i sprawne funkcjonowanie miasta.

Spory dotyczące organizacji ruchu stały się jednym z najważniejszych tematów pierwszej połowy IX kadencji. Rada Dzielnicy I Stare Miasto wielokrotnie stawiała po stronie mieszkańców, domagając się zmian w projektach oraz realnego udziału lokalnej społeczności w podejmowaniu decyzji, mających wpływ na codzienne funkcjonowanie Starego Miasta.

Nie ma i nie będzie naszej zgody na uleganie rozwrzeszczanym tak zwanym aktywistom, których wizje rozciągają się z potrzebami mieszkańców.

Edward Sroka

Wydawca: Rada Dzielnicy I Stare Miasto
Adres redakcji: Biuro Rady Dzielnicy I Stare Miasto, Rynek Kleparski 4, 31-150 Kraków
www.dzielnica1.krakow.pl
Kraków 2026, ISSN 2719-4833
Numer 5 (330)
Nakład: 5000 egz.
Redaktor naczelny: Jan Hoffman
Redaktor prowadzący: Piotr Korbiel
Autorzy tekstów i fotografii nie otrzymują honorariów
Pomysł plastyczny i literacki winiety: Andrzej Łukaszewski
Druk: Triada

Rada i Zarząd Dzielnicy I Stare Miasto
Rynek Kleparski 4, 31-150 Kraków

Telefon: (12) 421 41 66, e-mail: rada@dzielnica1.krakow.pl

Godziny przyjmowania mieszkańców: 10:00–14:30

Dyżury w siedzibie Rady Dzielnicy I Stare Miasto

Jan Hoffman – Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto

- Dyżur po wcześniejszym umówieniu – kontakt przez biuro Rady Dzielnicy

Rafał Nowak – Zastępca Przewodniczącego
Rady i Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto

- Dyżur po wcześniejszym umówieniu – kontakt przez biuro Rady Dzielnicy

Monika Bieniek – Członek Zarządu

- W każdy drugi wtorek miesiąca w godzinach 12:00–13:00

Olgierd Sęczek – Członek Zarządu

- W piątki w godzinach 13:00–15:00

Grażyna Świat – Członek Zarządu

- W każdy pierwszy czwartek miesiąca w godzinach 19:00–20:00